

Wprowadzenie do programowania w Javie

Autor: *Piotr Dubiela*

Hello World – jeszcze raz ! 😊


```
▶ public class HelloWorld {  
▶   public static void main(String[] args) {  
    System.out.println("Hello World");  
  }  
}
```

Hello World – jeszcze raz ! 😊

play oznacza, że możemy uruchomić program przez uruchomienie pojedynczej metody


```
▶ public class HelloWorld {  
▶   public static void main(String[] args) {  
    System.out.println("Hello World");  
  }  
}
```

Hello World – jeszcze raz ! 😊


```
1  package pl.sda.test;
2
3  ► public class HelloWorld {
4  ►   public static void main(String[] args) {
5      System.out.println("Hello World");
6  }
7
8  ► public static void main(String string){
9
10 }
11
12 ► public static void main(int[] args){
13
14 }
15 }
```

Pomimo tych samych modyfikatorów i nazw argumentów oraz nazwy metody żadna z metod nie otrzymała przycisku „play”

Hello World – jeszcze raz ! 😊

Metoda ,main' - publiczna, statyczna, bez typu zwracanego, przyjmująca tablicę znaków stanowi punkt wejścia programu w Javie

```
1  package pl.sda.test;
2
3  ▶ public class HelloWorld {
4  ▶   public static void main(String[] args) {
5      System.out.println("Hello World");
6  }
7
8  public static void main(String string){
9
10 }
11
12 public static void main(int[] args){
13
14 }
15 }
```

Hello World – jeszcze raz ! 😊

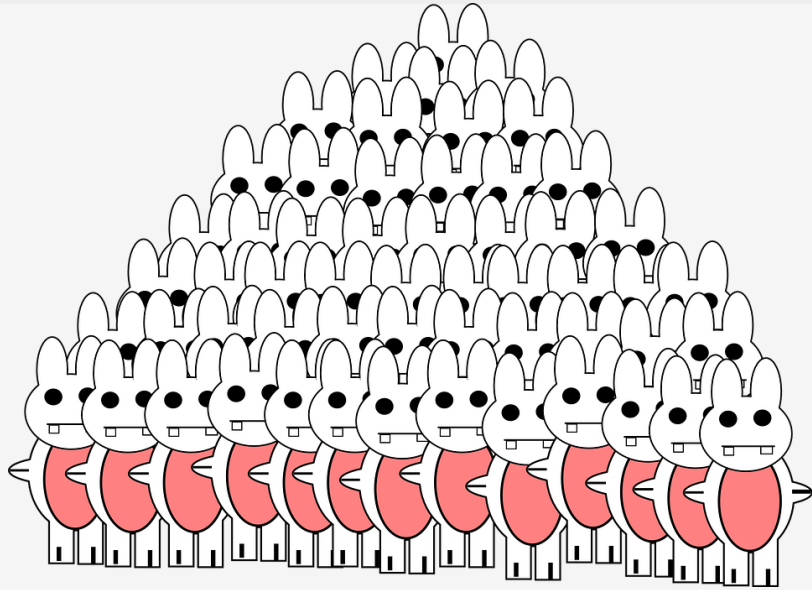
Czym jest zatem argument punktu wejścia ?

- Zbiór tzw. danych wejściowych dla programu
- Pozwala na automatyczne wykorzystanie programu np. program do rozsyłania powiadomień mailowych, uruchamiający się cyklicznie dla zadanych parametrów np. o 10 powiadomienia dla grupy A, o 11 dla grupy B itp.
- Maksymalnie jeden punkt wejścia w 1 klasie

1. *Utworz klasę DodawanieParametrami*
2. *Utwórz metodę psvm*
3. *Zsumuj otrzymane na wejściu liczby*
  1. *Utwórz metodę zamienNaLiczby(String [] znaki):int[]*
  2. *Skorzystaj z metody Integer.parseInt(String str);*
4. *Wyświetl wynik : Suma wprowadzonych liczb to {wynik}*
5. *Uruchom program z IntelliJ*
6. ** Dodaj program do artefaktów*
7. ** Zbuduj archiwum jar*
8. ** Przetestuj w konsoli*

Czym jest varargs w Javie?

Varargs – pozwala na posiadanie metody mogącej przyjąć bliżej nieokreśloną liczbę argumentów (od 0 do n) tego samego typu.
Wprowadzone do Javy od JDK 1.5

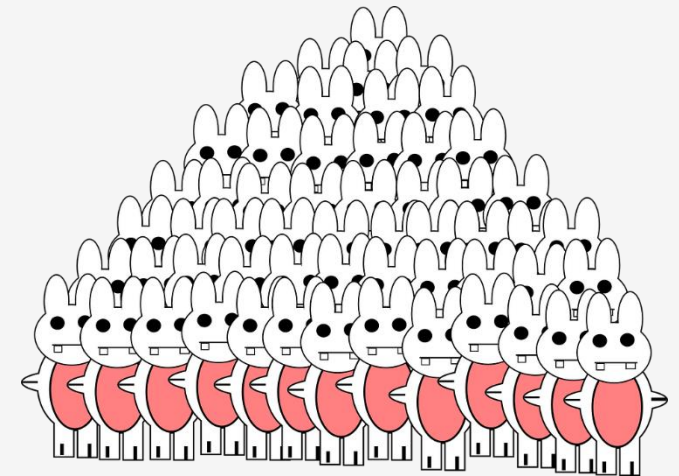

Var Args

Przed wprowadzeniem varargs:

- Konieczność przeciążania metod dla każdego przypadku
- `public void wydrukuj(){...}`
- `public void wydrukuj(String text){...}`
- `public void wydrukuj(String text1, String text2){...}`

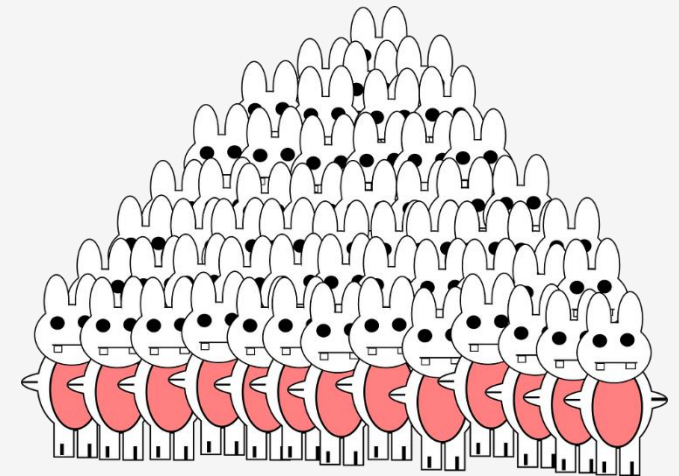
Var Args

Po dodaniu varargs:

- Pojedyncza metoda dla każdego przypadku:

```
public void wydrukuj(String... słowa){\n    //....\n}
```


Var Args

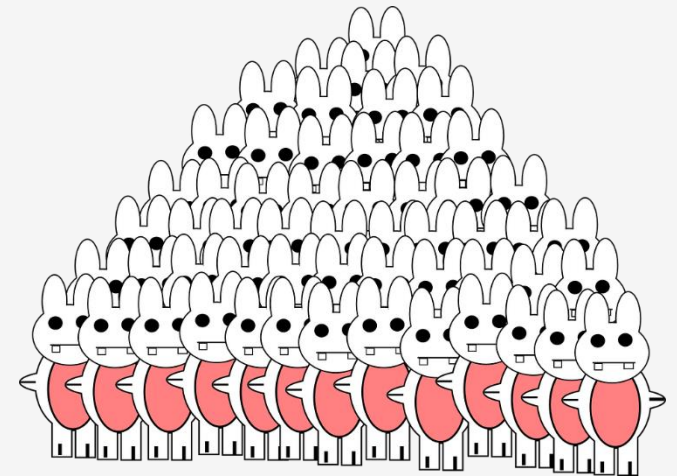
Po dodaniu varargs:

- Pojedyncza metoda dla każdego przypadku:

```
public void wydrukuj(String... słowa) {  
    //....  
}
```


- Użycie:

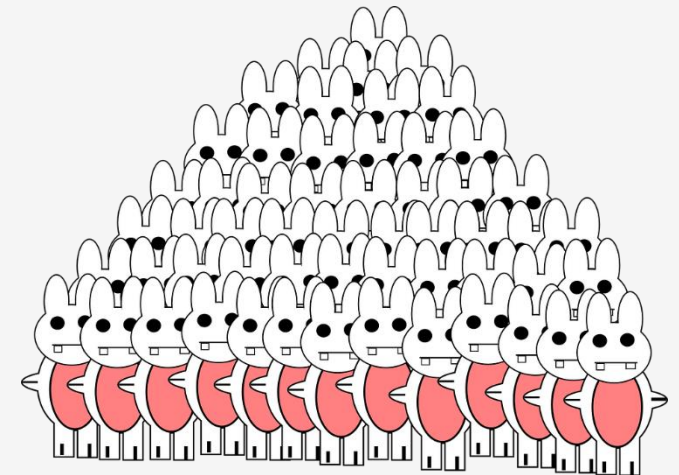
```
wydrukuj();  
wydrukuj(„Ala”, „Ma”, „Kota”);
```


Ograniczenia varargs:

- Każda metoda może mieć tylko jeden argument typu varargs (np. int..., String...)
- Varargs musi być podane jako ostatni argument tj:
  - wydrukuj(**String ... tekst, int a**) →
  - wydrukuj(**int a, String... tekst**) →

Var Args – zadanie

1. *Utworz klasę Kalkulator*
2. *Dodaj metodę **nie-statyczną** `dodaj:int` przyjmującą dowolną ilość argumentów typu int*
3. *Dodaj metodę **nie-statyczną** `odejmij:int` przyjmującą dowolność ilość argumentów typu int*
4. *Utwórz klasę Main*
5. *W metodzie `psvm` klasy Main zainicjalizuj obiekt Kalkulatora*
6. *Przetestuj działanie metod*
7. * *Zamień klasę Main w samodzielny program pobierający dowolną ilość argumentów na wejściu, gdzie pierwszy argument oznacza typ działania + (dodawanie) – (odejmowanie)*
8. * *Zarchiwizuj projekt do postaci runnable-jar*
9. * *Przetestuj program z użyciem konsoli*

Czym są wyjątki w Javie?

Wyjątki – zdarzenia, które zakłócają normalny przebieg wykonywania programu

Wyróżniamy 3 rodzaje wyjątków:

- **Wyjątki jawne (*checked exceptions*)**
  - Informują nas o potencjalnych problemach jakie mogą wystąpić przy korzystaniu z danej metody
  - Wymuszają obsługę błędów

Wyróżniamy 3 rodzaje wyjątków:

- Wyjątki jawne (*checked exceptions*)
- Błędy (*Error*)
  - Nieoczekiwane wydarzenia związane z problemami niezależnymi od napisanej aplikacji
  - Oracle rekomenduje, aby ich nie obsługiwać i zamiast tego wypisać w logach cały *stacktrace* zdarzenia

Wyróżniamy 3 rodzaje wyjątków:

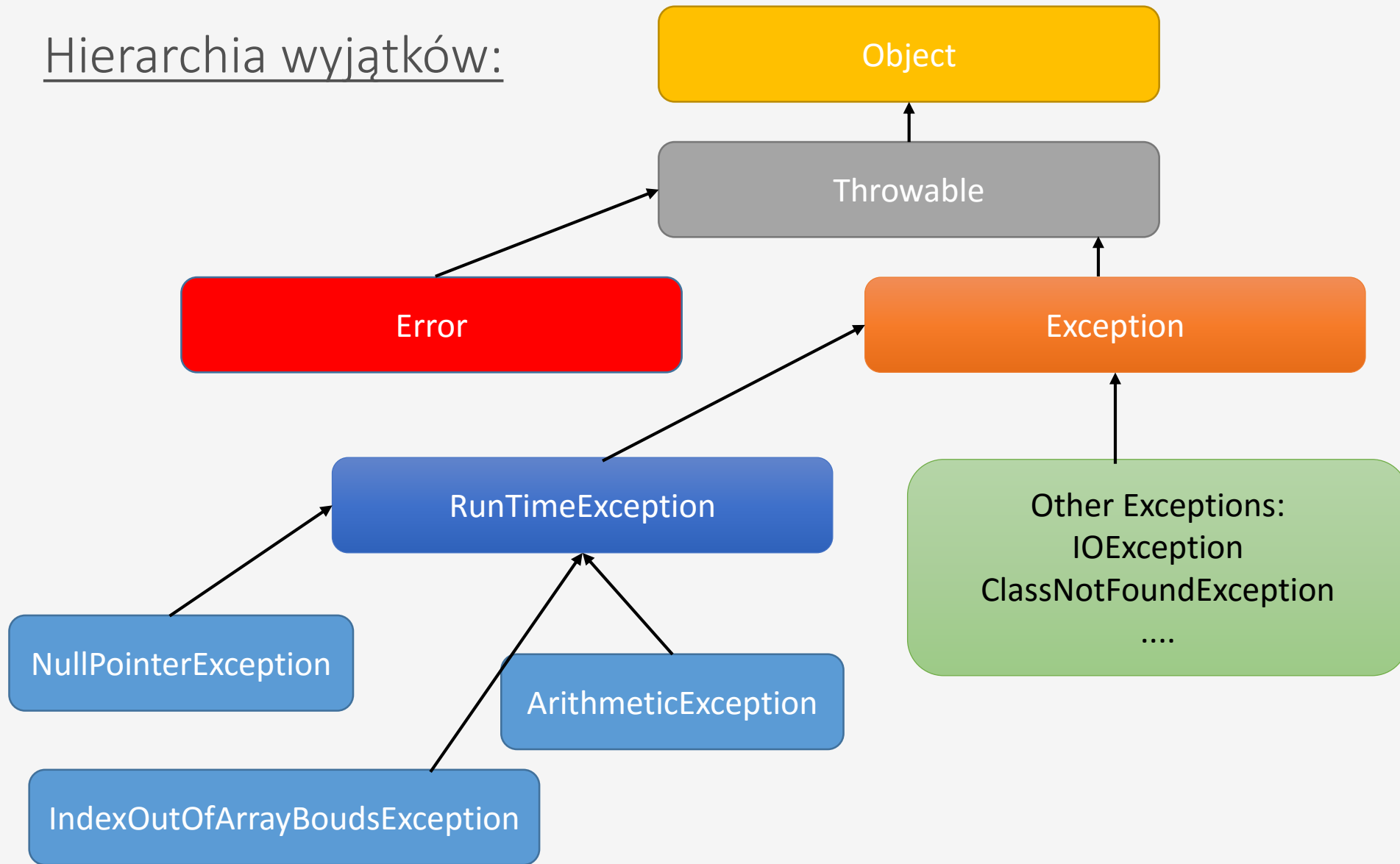
- Wyjątki jawne (*checked exceptions*)
- Błędy (*Error*)
- Wyjątki niejawne (*unchecked/runtime exceptions*)
  - Zdarzenia wynikające z logiki aplikacji, z którymi aplikacja nie powinna być sobie w stanie poradzić, takie jak:
    - Próba wykonania metody na pustej referencji (null)
    - Próba podzielenia przez zero
    - Odwołanie się do nieistniejącego indeksu tablicy

Wyjątki

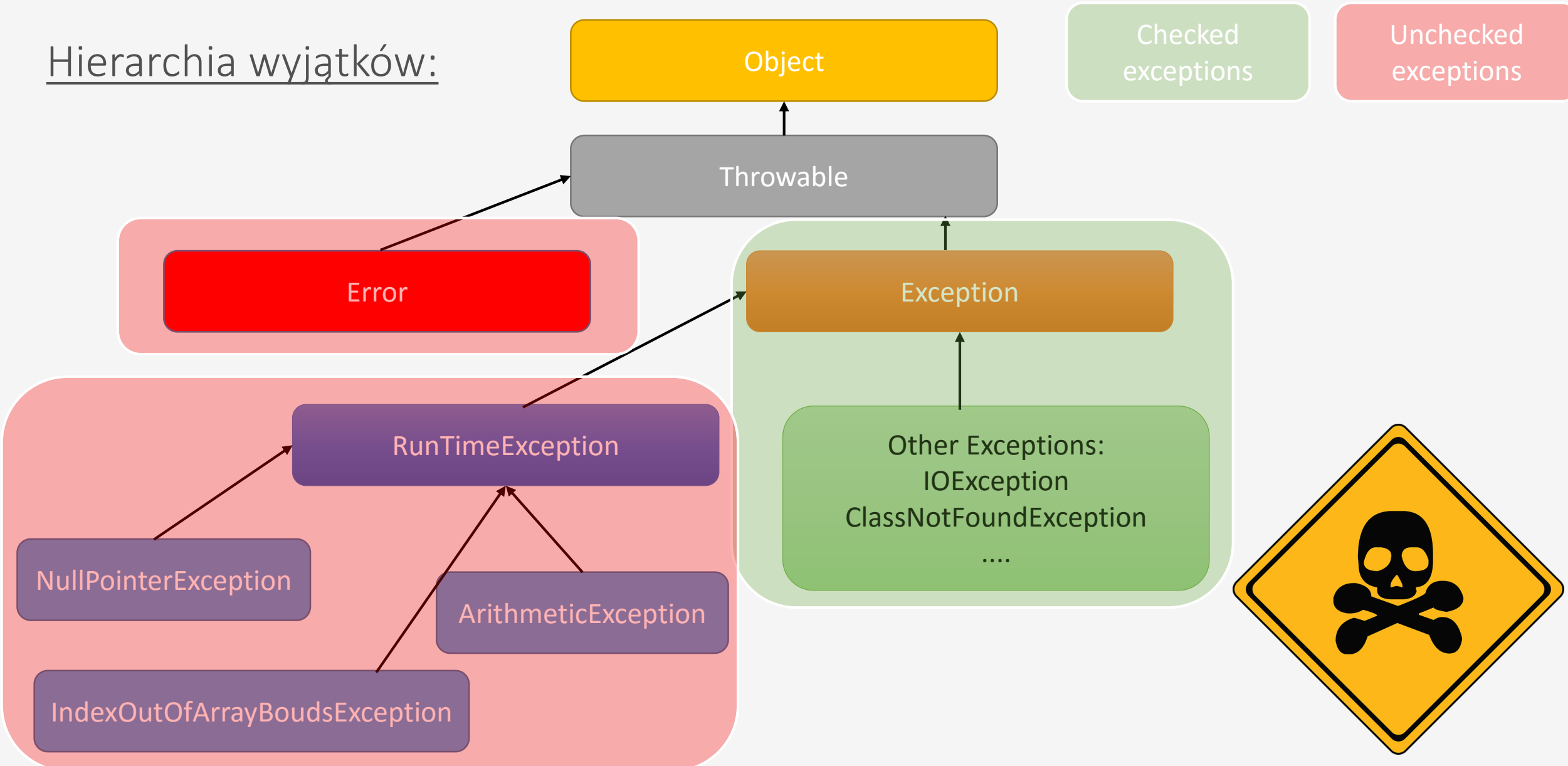
Hierarchia wyjątków:

Wyjątki

Hierarchia wyjątków:

Wyjątki jawne:

- Wywoływanie wyjątków odbywa się poprzez słowo kluczowe *throw*
- Wyjątki są obiektami dlatego przy ich wywoływaniu korzystamy z standardowego słówka *new*
- Wyjątki mogą posiadać opcjonalną wiadomość

```
throw new Exception(„Nie dziel przez zero!");
```


Wyjątki jawne:

- Deklaracja metody musi posiadać informację o potencjalnych wyjątkach jawnych

```
public int podziel(int a, int b) throws Exception{
```

```
...
```

```
}
```


Obsługa wyjątków

- Wyjątki obsługujemy poprzez ich przechwycenie, a następnie wykonanie instrukcji w bloku catch
- Niezłapane wyjątki są propagowane do kolejnych metod wyższych (callStackTrace) aż do metody main

```
try{  
    ...  
}catch (ClassNotFoundException e){  
    ...  
}
```


Obsługa wyjątków

- Wyjątki obsługujemy poprzez ich przechwycenie, a następnie wykonanie instrukcji w bloku catch
- Niezłapane wyjątki są propagowane do kolejnych metod wyższych (callStackTrace) aż do metody main

```
try{  
...  
}catch (ClassNotFoundException e){  
...  
}
```

Potencjalne miejsce wywołania wyjątku

Obsługa wyjątków

- Wyjątki obsługujemy poprzez ich przechwycenie, a następnie wykonanie instrukcji w bloku catch
- Niezłapane wyjątki są propagowane do kolejnych metod wyższych (callStackTrace) aż do metody main

```
try{  
...  
}catch (ClassNotFoundException e){  
...  
}
```

Informacja jaki wyjątek chcemy obsłużyć

Obsługa wyjątków

- Wyjątki obsługujemy poprzez ich przechwycenie, a następnie wykonanie instrukcji w bloku catch
- Niezłapane wyjątki są propagowane do kolejnych metod wyższych (callStackTrace) aż do metody main

```
try{  
...  
}catch (ClassNotFoundException e){  
...  
}
```

Blok kodu, który zostanie wykonany w celu poprawnej obsługi wyjątku

Obsługa wielu wyjątków

- Możemy obsłużyć w różny sposób różne wyjątki
- W zależności od typu wyjątku zostanie wykonany właściwy fragment kodu

```
try{  
    ...  
}catch (ClassNotFoundException e){  
    ...  
} catch (IOException e){  
    ...  
}
```


Dodatkowy blok finally

- Blok jest wykonywany niezależnie od wystąpienia wyjątku lub jego braku

```
try{  
    ...  
}catch (ClassNotFoundException e){  
    ...  
} catch (IOException e){  
    ...  
} finally {  
    ...  
}
```


- 1. Dodaj klasę Main podaną przez prowadzącego do swojego projektu*
- 2. Zaimplementuj klasę Konto, tak aby kod się kompilował*
- 3. Zidentyfikuj miejsca gdzie działanie aplikacji może zostać zaburzone*

1. *Dodaj klasę Main podaną przez prowadzącego do swojego projektu*
2. *Zaimplementuj klasę Konto, tak aby kod się kompilował*
3. *Zidentyfikuj miejsca gdzie działanie aplikacji może zostać zaburzone*
4. *Dodaj blok try catch w metodzie pobierzLiczbe, tak aby:*
  1. *Wyświetlić komunikat o nieprawidłowej wartości wprowadzonej przez użytkownika*
  2. *Zwrócić liczbę typu int z powrotem do bloku main*
5. *Przetestuj rozwiązanie*
6. *Rzuć wyjątkiem jawnym gdy użytkownik próbuje podać kwotę większą od swojego stanu konta*
7. ** Obsłuż odpowiednio rzucany wyjątek z punktu 6*

Wyjątki niejawne:

- Użycie podobne jak przy wyjątkach jawnych
- Brak deklaracji *throws* w metodzie
- Kompilator nie wymusza obsługi wyjątku
- Nieobsłużony wyjątek wpadając do bloku *main* zakończy działanie programu

```
throw new RuntimeException(„Nie dziel przez zero!");
```


Tworzenie własnych wyjątków:

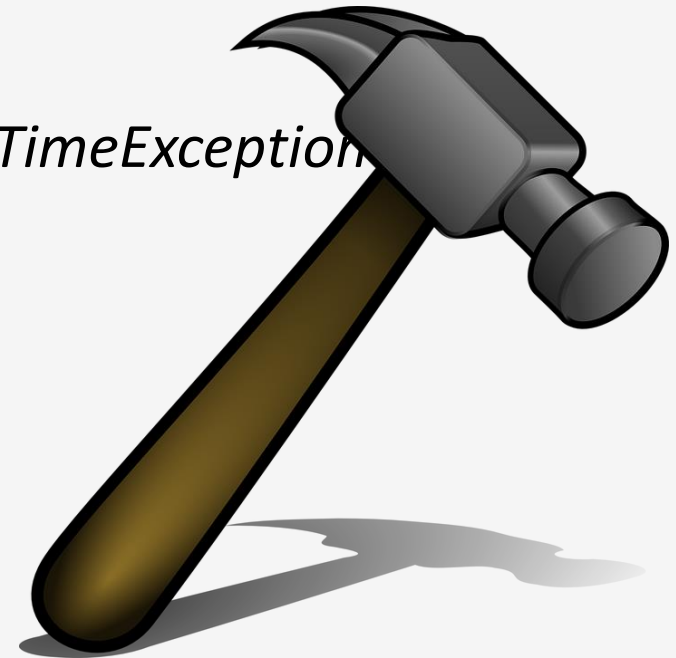
- Zamiast korzystać z predefiniowanych wyjątków możemy bardzo łatwo tworzyć własne
- Samodzielnie utworzony wyjątek może stanowić bardziej czytelny błąd
- Pomaga również unikać podejścia *„złap je wszystkie”*
- W celu utworzenia własnego wyjątku wystarczy odziedziczyć po innym wyjątku 😊

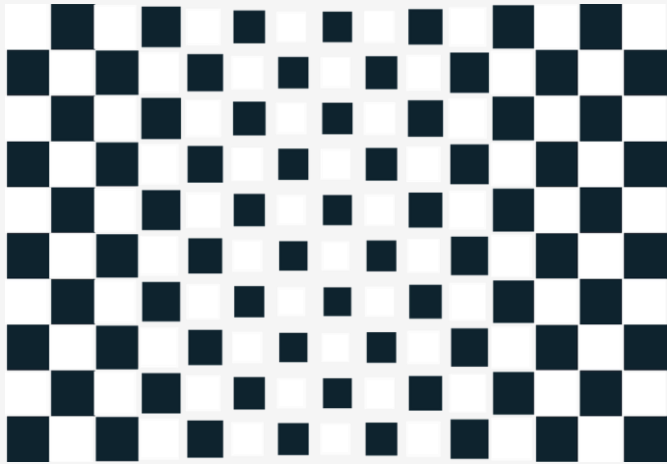
Wyjątki – zadanie

1. *Utwórz nowy wyjątek w pakiecie `pl.sda.wyjatki.bank`*
2. *Nazwij go `InsufficientFundsException`*
3. *Odziedzicz po klasie `Exception`*
4. *Rzuć utworzony wyjątek gdy użytkownik próbuje wybrać wyższą kwotę niż aktualny stan jego konta*
5. *Zmień oczekiwany wyjątek w bloku `catch`*
6. ** Zobacz jak zmieni się użycie przy oddziedziczeniu po `RuntimeException`*

Czym są wyrażenia regularne?

Wyrażenia regularne (*regular expressions, regex/regexp*) – wzorce opisujące łańcuchy symboli. Wyrażenie regularne może określać zbiór pasujących łańcuchów lub wyszczególniać istotne części łańcucha

Posiadają implementację w większości języków programowania w tym w Javie

Wyrażenia regularne

Klasa String:

- Stanowi **niezmienną tablicę znaków**
- Możemy odwoływać się bezpośrednio do wartości (literał) :

```
String str1 = „Hello World!”; // literał
```

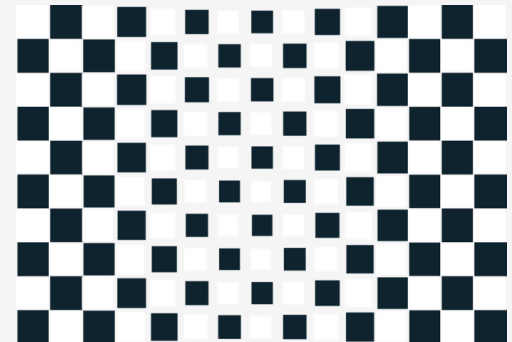
- Jak również poprzez obiekt

```
String str2 = new String(„Hello World!");
```

- *== vs equals* :

```
str1==str2; //false
```

```
str1.equals(str2); //true
```


Wyrażenia regularne

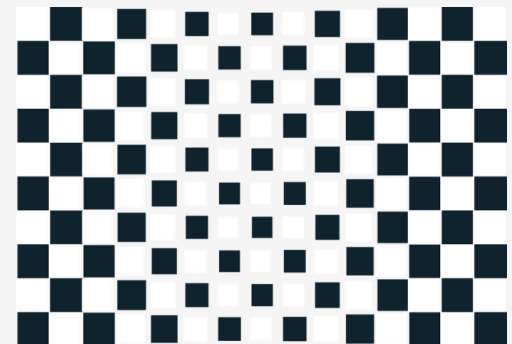
Klasa String:

- Klasa jest finalna
- Nie posiada metody typu **set**
- Oznacza to że klasa jest *niezmienna (immutable)*
- Wszystkie operacje wykonywane na klasie String powodują utworzenie nowego obiektu typu String

```
String hello = „Hello”;
```

```
System.out.println(hello.concat(„ World!”));  
//Hello World!
```

```
System.out.println(hello);  
//Hello
```

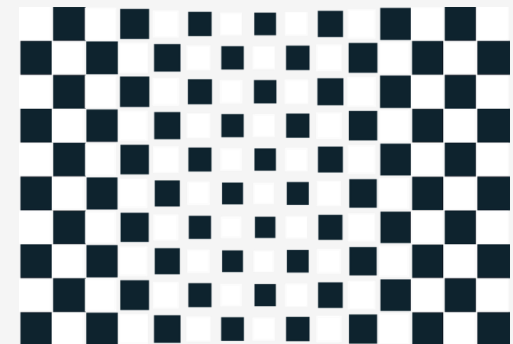

Wyrażenia regularne

Istotne metody w klasie String:

- `length()`: `int` – zwraca długość łańcucha znaków
- `charAt()`: `char` – zwraca znak o danym indeksie
- `indexOf()`: `int` – zwraca indeks pierwszego wystąpienia znaku
- `substring()`: `String` – zwraca wybrany fragment ciągu znaków
- `toLowerCase()`: `String` – zamienia na małe
- `toUpperCase()`: `String` – zamienia na duże znaki
- `equals()`: `boolean` – czy równe
- `equalsIgnoreCase()`: `boolean` – czy równe bez względu na wielkość liter
- `startsWith()`: `boolean` – czy łańcuch znaków zaczyna się od ...
- `endsWith()`: `boolean` – czy łańcuch znaków kończy się na ...
- `contains()`: `boolean` – czy łańcuch znaków zawiera wybrany tekst
- `replace()`: `String` – zamiana podłańcucha na wybrany inny
- `trim()`: `String` – obcina białe znaki z obu stron łańcucha

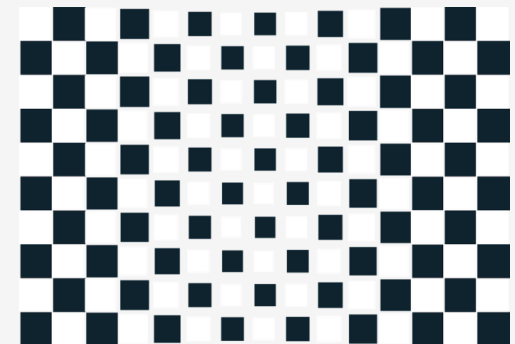

String – łącznie metod:

- Na wyniku działania jednej metody możemy wywołać następną co nazywa się łączeniem metod (*method chaining*)

```
String str = „ Hello World! ”;  
System.out.println(str.trim().replace(„World”, „Poland”)  
    .toUpperCase());  
// „HELLO POLAND!”
```


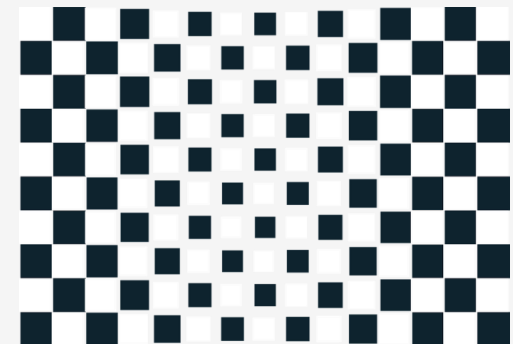
Wyrażenia regularne

StringBuilder vs StringBuffer:

- **StringBuffer** – poprzednik **StringBuildera**, napisany z myślą o wielowątkowości (metody są synchronizowane)
- **StringBuilder** – dodany w JDK 1.5, szybszy od **StringBuffera**, ale nie zapewnia odpowiedniej obsługi w aplikacjach wielowątkowych

```
StringBuilder builder = new StringBuilder(„123”);  
System.out.println(builder.reverse().toString()); // 321
```

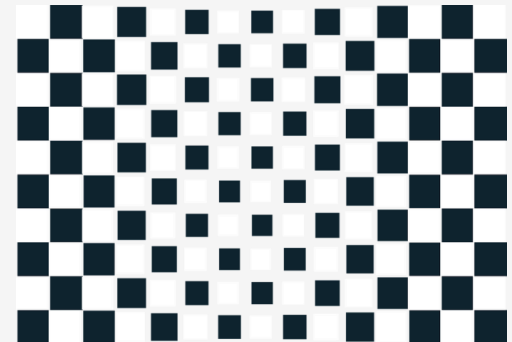

Wyrażenia regularne

- Pozwalają opisywać wzorce tekstu – określać wzór łańcucha znaków
- Stosowane przy wyszukiwaniu oraz modyfikowaniu tekstu
- Przykład – wyszukiwanie tekstu Hello ... ! , gdzie pomiędzy hello a wykrzyknikiem jest sam tekst:

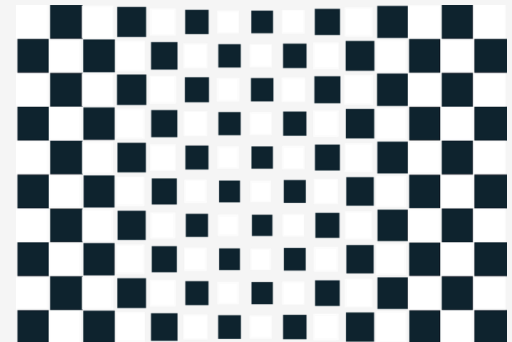
Hello \D*!

Składnia – wybór znaków

- `.` – dowolny znak
- `\d` – cyfra [0-9]
- `\D` – inny znak niż cyfra ([^0-9])
- `\s` – znak biały
- `\S` – inny znak niż znak biały
- `\w` – znak [a-zA-Z_0-9]
- `\W` – inny znak niż `\w` (np. `.';,{ }[]@!`)

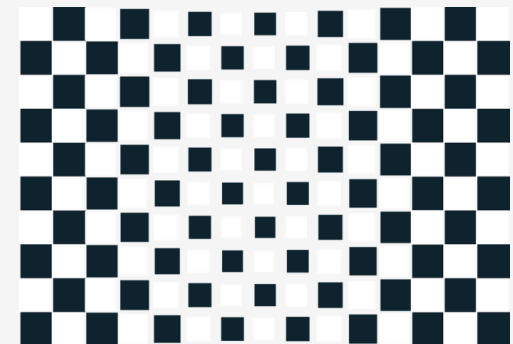

Składnia – wybór liczebników

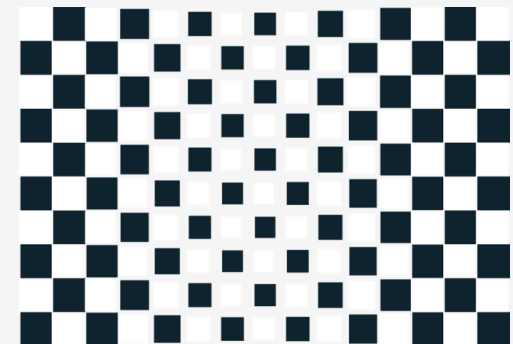
- $?$ – 0 lub 1 wystąpienie
- $*$ – 0 lub więcej wystąpień
- $+$ – 1 lub więcej wystąpień
- $\{n\}$ – dokładnie n wystąpień (np. $\{5\}$)
- $\{n, \}$ – przynajmniej n wystąpień
- $\{n, m\}$ – przynajmniej n lecz nie więcej niż m wystąpień

Składnia – meta znaki

- `\` – wskazanie, że interesuje nas konkretny znak (np. szukając kropki - `\.`)
- `^` – oznaczenie początku linii
- `$` – oznaczenie końca linii
- `|` – alternatywa (np. `a|s` → albo `,a'` albo `,s'`)
- `()` – grupowanie znaków (np. `(Hello|World!)` → albo `,Hello'` albo `,World!'`)
- `[]` – zbiór znaków (np. `\s[a-z]+\s?` → wszystkie małe wyrazy oddzielone spacją)

Wyrażenia regularne – zadanie

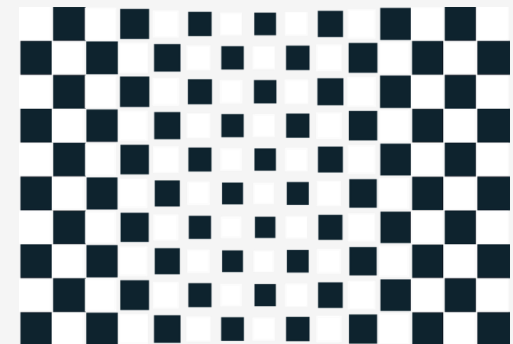
1. Przejdź na stronę <https://regex101.com>
2. Napisz wyrażenie regularne dla odkrywania wieku osoby z opisu:
  1. Roman, lat 30 studiuje prawo i ćwiczy cross-fit
  2. Antoni, w wieku 101 lat odpoczywa na emeryturze
3. Napisz wyrażenie regularne dla pobrania kodu pocztowego XX-XXX
4. Napisz wyrażenie regularne dla pobrania nazwy ulicy:
  1. Mieszkam na ul. Armii Krajowej 15A/8 → „ul. Armii Krajowej”
  2. Przenoszę się na ul. Dworcowa 1 → „ul. Dworcowa”
5. Napisz wyrażenie regularne pobierające datę
  1. Data ur: 11.11.2000 → 11.11.2000
  2. Data dzisiejsza: 09.01.2017 → 09.01.2017
6. Napisz wyrażenie regularne pobierające słowa napisane małymi literami w zakresie a-k tj:
  1. „Bogdan ma dziś kaca” → „kaca”
  2. „Tomasz je pizze” → „je”

Wyrażenia regularne w Javie

- Metody w klasie String:
  - `matches(String regexp)`:boolean – zwraca true jeśli zadany łańcuch znaków posiada chociaż 1 wystąpienie wzorca
  - `split(String regexp)`:String[] – rozбивa łańcuch znaków poprzez wycięcie wzorca i odseparowanie tak powstałych łańcuchów w postać tablicy
  - `replaceAll(String regexp, String replacement)` – podmienia wystąpienie wzorca z wskazanym łańcuchem znaków
  - `replaceFirst(String regexp, String replacement)` – podmienia jedynie pierwsze wystąpienie wzorca z wskazanym łańcuchem znaków

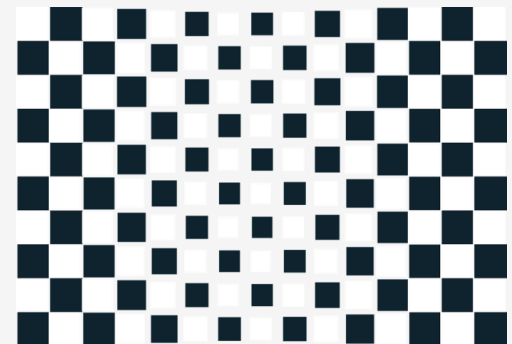
Wyrażenia regularne

Wyrażenia regularne w Javie

- *java.util.regex.Pattern* – pozwala na zapis poszukiwanego wzorca
- *java.util.regex.Matcher* – służy do odnajdywania wzorca wewnątrz wybranego łańcucha znaków

```
Pattern pattern = Pattern.compile("(Hello|World!)");  
Matcher matcher = pattern.matcher(input: "Hey hop Hello World! World! Hello");  
while(matcher.find()) {  
    System.out.println(matcher.group());  
}
```


Wyrażenia regularne

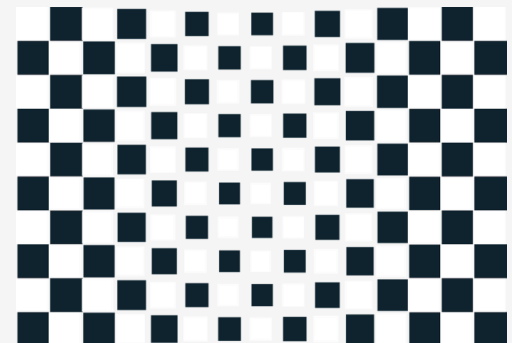

Wyrażenia regularne w Javie

- *java.util.regex.Pattern* – pozwala na zapis poszukiwanego wzorca
- *java.util.regex.Matcher* – służy do odnajdywania wzorca wewnątrz wybranego łańcucha znaków

```
Pattern pattern = Pattern.compile("(Hello|World!)");  
Matcher matcher = pattern.matcher(input: "Hey hop Hello World! World! Hello");  
while(matcher.find()) {  
    System.out.println(matcher.group());  
}
```

→
Hello
World!
World!
Hello

Wyrażenia regularne – zadanie 2

1. Utwórz nowy projekt *Wyrażenia Regularne*
2. Utwórz pakiet *pl.sda.regexp.cwiczenia*
3. Utwórz klasę *WyrażeniaRegularne*
4. Utwórz metodę *złącz* – która pobiera 2 ciągi typu *string*, usuwa z nich białe znaki na początku i końcu a następnie usuwa 2 litery z początku i końca i zwraca połączenie obu tych łańcuchów
5. Utwórz metodę do usuwania samogłosek z wybranego ciągu znaków
6. Utwórz metodę do usuwania liczb większych niż 9 podanych w zadanym ciągu znaków
7. Utwórz metodę zamieniającą słowa z dużej litery na wybrany tekst (2 parametr metody) np. „Ala ma kota”, „???” → „??? ma kota”
8. Utwórz metodę zamieniającą koniec zdania na koniec zdania + znak nowej linii.
9. * Usprawnij metodę z 8 zadania, tak aby to był rzeczywiście koniec zdania a nie ,np. *X'* → ,np. *\nX'*

